

Handläggare
Fridborg Anders
Hagström Ingela

Datum
2017-03-16

Diarienummer
KSN-2016-1288

Kommunstyrelsen

Inrättande av samverkansforum mellan lokala trossamfund och Uppsala kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att inrätta ett samverkansforum mellan trossamfund och Uppsala kommun i enlighet med föredragningen, samt

att utse NN som ordförande och NN som vice ordförande för samverkansforumet.

Ärendet

I Uppsala kommuns handlingsplan för mottagande av asylsökande och nyanlända (KSN-2016-0068) och handlingsplan mot våldsbejakande extremism (KSN-2016-1405) har kommunstyrelsen pekat på behovet att utöka samarbetet med lokala trossamfund och civilsamhället. En skrivelse har inkommit från Svenska kyrkan, Uppsala pastorat, till Uppsala kommun med förslag att inrätta ett interreligiöst råd i Uppsala. Förslaget är förankrat i Uppsala kristna råd, (UKR) som utgörs av ett tjugotal lokala kristna församlingar i Uppsala. Skrivelsen kan läsas i sin helhet i **bilaga**.

I föreliggande förslag, som har tagits fram i dialog med Svenska kyrkan, Uppsala pastorat, utvecklas en samarbetsform genom att inrätta ett samverkansforum.

Föredragning

Uppsala är – som Sveriges fjärde största stad – i behov av att utveckla ytterligare former där representanter från de olika trosinriktningarna tillsammans med representanter från kommunen kan beredas plats att knyta kontakter och fördjupa samtal och dialog till stöd för civilsamhället.

I dagens mångkulturella samhälle har Sveriges många och olika trossamfund en viktig roll att fylla vid social oro och när en kris eller en katastrof har inträffat. Vid en större tragisk händelse, exempelvis på en skola, är det av största vikt att ha kontakter in i de olika samman-

hang som eleverna kommer ifrån. Det är också mycket viktigt att kunna samverka för att värna demokratiska värden och gentemot det som skulle kunna bli potentiella motsättningar med bilbränder och trakasserier, skadegörelse mot religiösa lokaler och social utsatthet. Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST) pekar på vikten av att formalisera samverkan på lokal nivå mellan olika trossamfund, kommuner och landsting för att tillsammans arbeta för ett socialt hållbart samhälle och utveckla en gemensam beredskap i eventuell händelse av kris, exempelvis social oro. SST har utifrån ett regeringsuppdrag tagit fram en handledning om hur kommuner kan samarbeta med trossamfund och hur de kan bli en resurs i det lokala arbetet att förebygga och hantera kriser såväl i vardagen som vid större händelser. Lokala interreligiösa samverkansstrukturer finns i flera av landets större städer. Representanter för Malmö stad har i dialog med Uppsala kommun lyft fram sitt samarbete mellan trossamfundet – CoExist – som en framgångsfaktor för trygghetskapande arbete.

I Uppsala kommun finns ett samarbete kring psykiskt och socialt omhändertagande av drabbade i samband med omfattande olyckor och kriser – POSOM. Verksamhetens uppgift är att komplettera samhällets ordinarie funktioner och består av ett antal stödpersoner som vid behov kan ge psykosocialt stöd i samband med traumatisk upplevelse. Arbetet samordnas av Uppsala kommun, medan stödpersonerna även kan komma från andra verksamheter men ha grundläggande färdigheter i att stötta individer i kris. Svenska kyrkan och Region Uppsala är sedan tidigare parter i samarbetet medan andra samfund ännu inte är representerade i POSOM. Ett samverkansforum kan verka för en utvidgning av denna verksamhet.

Med inspiration från ovan nämnda kommuner och SST:s handledning, samt utifrån det lokala behovet främst med utgångspunkt i kommunstyrelsens beslutade handlingsplan mot våldsbejakande extremism och handlingsplan för mottagande av asylsökande och nyanlända presenteras nedan förslag på inrättande av ett samverkansforum i Uppsala kommun.

Samverkansforum mellan lokala trossamfund och Uppsala kommun

Syftet – Uppsalas samverkansforum syftar till att skapa en mötesplats för trossamfundet och kommunen samt eventuellt andra organisationer.

- Utgångspunkt för forumets arbete är FN:s konvention om mänskliga fri- och rättigheter
- Fokus ska ligga på samexistens, samtal och dialog. Vilka frågor som forumet behandlar beror på vad som händer i samhället.
- Forumet ska verka för dialog och förståelse mellan företrädare för olika religioner.
- Forumet ska vara en resurs med avseende på information om religionens positiva och fredskapande kraft och på så sätt komplettera kommunens sociala åtagande.
- Forumet ska främja kunskapen om religion och samhälle och genom dialog minska fördomar och förbättra möjligheterna till mera hållbara relationer i ett mångreligiöst samhälle.

Deltagande - Att delta i forumet innebär att leva upp till mänskliga rättigheter och ett undertecknande av en gemensam värdegrund om ett öppet och solidariskt Uppsala. Deltagare i forumet ska även vara beredda på att gemensamt göra offentliga uttalanden vid extraordinära

händelser, till exempel om något av de deltagande samfunden eller en kommunal verksamhet drabbas av attentat eller liknande.

Forumet leds av Uppsala kommun. Två förtroendevalda utses av kommunfullmäktige för uppdraget som ordförande och vice ordförande. Stadsdirektören utser ansvarig tjänsteperson som får till roll att stödja forumets ordförande och vice ordförande.

Alla trossamfund som i enlighet med nämnden för statligt stöd (SST) definieras som trossamfund och som vill delta i forumet är välkomna.

Mandat och mötesstruktur - Forumet har inga befogenheter att fatta kommunala beslut. Forumet protokollförs och rapporterar till kommunstyrelsen. Ordinarie möten äger rum två gånger om året, vår och höst. Vid behov kan ordförande kalla till extra möten.

Ekonomiska konsekvenser

För de förtroendevalda som utses till representanter i forumet utgår ersättning enligt ERS. Övriga omkostnader vid forumets mötestillfällen kan tillkomma och bekostas inom ram för kommunledningskontorets budget för social hållbarhet.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret

Till Uppsala kommun

Efter möte med kommunalrådet Erik Pelling den 18 maj kom vi överens om att skriva ner en ärendebeskrivning för ett inrättande av ett interreligiöst råd i Uppsala.

Kort historik

Den 4 maj 2010 bildades Sveriges interreligiösa råd i Uppsala (SIR) med syftet att skapa en mötesplats för nationella religiösa företrädare runt om i Sverige. Syftet var bl.a. att skapa ett sammanhang och utrymme för diskussion om religionens roll i samhället. Det finns nio trosinriktningar representerade i SIR. Sedan starten har SIR gjort uttalanden och manifestationer som handlat om främlingsfientlighet, förtryck, flyktingfrågor och religions- och trosfrihet. Sedan våren 2015 har SIR stöd från regeringen. Frågor på dagordningen är bl.a. att motverka antisemitism, muslimhat och andra hot mot religionsfrihet.

Lokala interreligiösa råd finns i flera av landets större städer och nu är det vår förhoppning att detta kan komma till stånd även i Uppsala. Önskemålet är förankrat i Uppsala kristna råd, (UKR) som utgörs av ett tjugotal lokala kristna församlingar i Uppsala.

Samordning vid kris och katastrof

I dagens mångkulturella samhälle har Sveriges många och olika trossamfund en viktig roll att fylla vid social oro och när en kris eller en katastrof har inträffat. Trossamfunden har värdefulla kunskaper och resurser att bidra med, och framför allt har de en utvecklad förmåga att stödja människor i svåra situationer genom samtal och medmänsklighet. Det är viktigt att drabbade kan få någon att tala med som både förstår sorgen, trosuppfattningen, språket och den negna kulturen. Gudstjänster, ritualer och ceremonier är viktiga vid sorgebearbetning och rent praktiskt kan de olika samfundens lokaler vara lämpliga som samlingsplatser. En ytterligare aspekt är att korrekt information, på det som är olika tillhörigheters modersmål, kan förmedlas genom dessa led vilket är värdefullt eftersom det vid en akut händelse med stor oro lätt uppstår desinformation och ryktesspridning.

Backabranden i Göteborg 1998, Tsunamikatastrofen 2004, attentaten i Regeringskvartret och på Utöya 2011 samt knivdådet på en skola i Trollhättan 2015 är några exempel på händelser då samarbetet mellan civilsamhället och trossamfunden varit avgörande för att kunna hantera de drabbades behov av stöd och bearbetning.

Uppsala är - som Sveriges fjärde största stad - i behov av ett interreligiöst råd där representanter från de olika trosinriktningarna tillsammans med representant från kommunen kan beredas plats att knyta kontakter och fördjupa samverkan till stöd för civilsamhället. Vid en större tragisk händelse, exempelvis på en skola, är det av största vikt att ha kontakter in i de olika sammanhang som eleverna kommer ifrån. Det är också mycket viktigt att kunna samverka gentemot det som skulle kunna bli potentiella motsättningar med bilbränder och trakasserier, skadegörelse mot religiösa lokaler och social utsatthet. Ett interreligiöst råd skulle vara en mycket värdefull mötesplats för trossamfunden och kommunen också vad gäller social hållbarhet där fokus är samexistens, samtal och dialog.

Vårt förslag är att Uppsala kommun utser en ansvarig tjänsteman eller politiskt vald person att vara sammankallande, att denne kallar 1-2 representanter från Uppsalas trossamfund, att detta kommer igång hösten 2016, att möten hålls minst två gånger per år.

Genom de nätverk som Svenska kyrkan har bl. a via Sjukhuskyrkan på Akademiska sjukhuset så bistår vi gärna kontaktpersoner.

Vi ser med förväntan fram emot ett interreligöst råd i Uppsala.

Uppsala den 30 maj 2016

Annica Anderbrant
Domprost

Annica Anderbrant

Domprost/The Very Reverend Dean of Uppsala Cathedral

E-POST: annica.anderbrant@svenskakyrkan.se

TELEFON: 018-430 35 01

VÄXEL: 018-430 35 00

Svenska kyrkan

UPPSALA PASTORAT

Domkyrkoplan 5-7, 753 10 Uppsala

www.svenskakyrkan.se/upsala

www.upsaladomkyrka.se